

Sygn. akt VIII U 2226/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2017 r. w Gliwicach

sprawy M. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne

na skutek odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 października 2016 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt VIII U 2226/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 października 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił podstawę wymiaru składek i kwoty należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne za M. J. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za lata 2012 – 2015 i od stycznia do września 2016r. w kwotach wskazanych w decyzji.

W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że M. J. zgłosiła się w okresach od 3 września 2008r. do 31 stycznia 2009r., od 4 kwietnia 2011r. do 26 kwietnia 2011r. i od 4 stycznia 2012r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego, i jedynie w miesiącach styczniu 2009r. i kwietniu 2011r. była zwolniona z opłacania składki na to ubezpieczenie.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany podnosząc, iż zwolnienie z opłacania składek jedynie przy bardzo małej kwocie tj. osiągnięciu przychodu w wysokości nie przekraczającej 50% najniższej emerytury jest niesprawiedliwe społecznie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił:

Odwołująca M. J. od 11 września 2006r. jest uprawniona do emerytury.

W okresie od 3 września 2008r. do 31 stycznia 2009r. i od 4 kwietnia 2011r. do 26 kwietnia 2012r. ubezpieczona prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą. Z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej zgłosiła się do ubezpieczenia zdrowotnego.

W dniu 9 grudnia 2015r. ubezpieczona złożyła wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego ZUS ustalił, iż ubezpieczona w miesiącach styczniu 2009r. i kwietniu 2011r. spełnia przesłanki do zwolnienia z opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Po rozpoznaniu kolejnych wniosków ubezpieczonej z dnia 5 lipca 2016r. i z dnia 1 września 2016r., ZUS podtrzymał stanowisko w sprawie.

W dniu 10 października 2016r. ubezpieczona wniosła o wydanie decyzji w sprawie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i kwot składek za lata 2012 – 2016.

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 października 2016r. (...) Oddział w Z. ustalił dla ubezpieczonej podstawę wymiaru składek i kwoty należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za lata 2012 – 2015 i od stycznia do września 2016r. w kwotach wskazanych w decyzji.

Sąd ustalił, iż w za miesiące od stycznia 2012r. do sierpnia 2016r. ubezpieczona składała w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w G. miesięczne deklaracje dla podatku od towarów i usług (...) – 7. W miesiącach tych wskazywała podstawę opodatkowania w wysokości od 1.726 zł do 4.917 zł.

Wysokość emerytury ubezpieczonej wynosiła w okresie objętym zaskarżoną decyzją:

- od marca 2011r. do lutego 2012r. – 1249,38 zł brutto miesięcznie,
- od marca 2012r. do lutego 2013r. – 1320,38 zł brutto miesięcznie,
- od marca 2013r. do lutego 2014r. – 1373,20 zł brutto miesięcznie,
- od marca 2014r. do stycznia 2016r. – 1395,17 zł brutto miesięcznie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Stan faktyczny sprawy nie był sporny.

Sąd zważył:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 121 ze zm.), zwanej ustawą systemową.

Zgodnie z art. 1 ustawy ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z

wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy systemowej osoby, o których mowa w art. 6, niewymienione w ust. 4, 4a i 4c mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Z kolei obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z art. 66 ust 1 pkt 1 lit.c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 1793 ze zm.). Zgodnie z art. 81 ust 2 tej ustawy, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Zgodnie natomiast z art. 82 ust. 8 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. składka na ubezpieczenie zdrowotne nie jest opłacana przez osobę, której świadczenie emerytalne lub rentowe nie przekracza miesięcznie kwoty minimalnego wynagrodzenia, od tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, w przypadku gdy osoba ta:

- 1) uzyskuje dodatkowe przychody z tego tytułu w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie 50% kwoty najniższej emerytury lub
- 2) opłaca podatek dochodowy w formie karty podatkowej.

Zgodnie z ust. 9 pkt 1 i 2 składka na ubezpieczenie zdrowotne nie jest opłacana przez osobę zaliczoną do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności od tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, w przypadku gdy osoba ta:

- 1) uzyskuje przychody z tego tytułu w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie 50% kwoty najniższej emerytury lub
- 2) opłaca podatek dochodowy w formie karty podatkowej.

Z treści powyższych przepisów jednoznacznie wynika, że ubezpieczona prowadząca działalność gospodarczą, mając ustalone prawo do emerytury nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, natomiast podlega obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Zwolnienie z opłacania składki zdrowotnej jest możliwe jedynie w sytuacji wymienionej w cytowanym wyżej art. 82 ust. 8 pkt 1 i 2 i ust. 9 pkt 1 i 2, a zatem w sytuacji gdyby emerytura ubezpieczonej nie przekraczała miesięcznie kwoty minimalnego wynagrodzenia oraz gdy z działalności gospodarczej uzyskuje ona przychody w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie 50% kwoty najniższej emerytury. Obie te przesłanki muszą wystąpić łącznie.

Minimalne wynagrodzenie wynosiło: od stycznia 2012r. 1500 zł, od stycznia 2013r. 1600 zł, od stycznia 2014r. 1680 zł, od stycznia 2015r. 1750 zł, od stycznia 2016r. 1850 zł.

Kwota najniższej emerytury wynosiła: od marca 2011r. 728,18 zł, od marca 2012r. 799,18 zł, od marca 2013r. 831,15 zł, od marca 2014r. 844,45 zł, od marca 2015r. 880,45 zł, od marca 2016r. 882,56 zł.

Jak wynika z akt organu rentowego ubezpieczona w okresie objętym zaskarżoną decyzją osiągała z działalności gospodarczej miesięczny przychód wyższy niż 50% kwoty najniższej emerytury, nie zachodzi zatem podstawa do zwolnienia z opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Sąd wskazuje, iż powyższe wynika wprost z cytowanych przepisów, a obowiązkiem Sądu jest obowiązujące przepisy stosować.

Nadto ubezpieczona nie kwestionuje treści zaskarżonej decyzji co do wysokości podstawy wymiaru składki oraz kwoty składki, podnosi natomiast że przy osiągnięciu przez nią niskiej emerytury odprowadzenie dodatkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne jest niesprawiedliwe społecznie i powoduje, że prowadzenie działalności gospodarczej jest nieopłacalne. Ubezpieczona wskazuje, że przy zwolnieniu z obowiązku opłacania składki powinna być brana pod uwagę nie wysokość osiąganego przychodu a wysokość osiąganego dochodu.

Sąd zwraca uwagę, że cytowanym wyżej art. 82 ust. 8 pkt 1 i 2 i ust. 9 pkt 1 i 2, ustawodawca posłużył się pojęciem przychodu, gdyż użycie pojęcia dochodu prowadziło do braku opłacania składki zdrowotnej w sytuacji wykazania wysokich kosztów działalności, przewyższających osiągnięte przychody. Dlatego też możliwość zwolnienia z opłacania składki zdrowotnej dotyczy wyłącznie osób o faktycznie bardzo niskim przychodzie z działalności gospodarczej, przy jednocześnie niskiej wysokości emerytury.

Sam fakt prowadzenia działalności gospodarczej obarczony jest ryzykiem, gdyż osoba prowadząca taką działalność nie może być pewna osiągniętego przychodu i sama musi skalkulować opłacalność tej działalności. Podkreślić trzeba, iż ustawodawca zwolnił emerytów prowadzących działalność gospodarczą z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych a składka z ubezpieczenia zdrowotnego jest jedyną obowiązkową składką z tej działalności.

Reasumując, decyzja ZUS jest prawidłowa, dlatego też Sąd – na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. – oddalił odwołanie.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek